

[Per Hækkerup.]

gennemførte foranstaltninger først nu begynder at virke i fuldt omfang, kan det utvivlsomt fastslås, at de allerede har haft nogen virkning og virket efter deres hensigt. I hvert fald er forringelsen af valutastillingen ophørt. Siden vendepunktet med udgangen af juni har vi i de siden forløbne 3 måneder forbedret valutastillingen med ca. 200 mill. kr. eller godt og vel overvundet årets tidligere tilbagegang. Når dertil lægges, at landet gennem trækket på Den internationale Valutafond har styrket dollarbeholdningen med 235 mill. kr., er der siden sommeren sket en ikke uvæsentlig forbedring af vor valutalikviditet.

At junilovgivningen direkte eller indirekte har medvirket til det opnåede resultat, synes at fremgå af den kendsgerning, at udenrigshandelen viser et stadig faldende underskud. Medens vi i årets første måneder havde et månedligt underskud på ca. 225 mill. kr., var dette i andet kvartal kun godt 90 mill. kr. pr. måned og er i de to første måneder i juli kvartal faldet til godt 80 mill. kr. i månedlig merimport. Nedbringelsen af underskuddet skyldes især forskydning på importsiden, medens stigningen i eksporten har været af mindre omfang. Denne situation, at det er lykkedes at bremse nedgangen i valutastillingen og vende den til en beskeden forbedring, og at forskydningen på handelsbalancen især er fremkaldt af en hæmmet import og mindre af en stigende eksport, er baggrunden for målsætningen i den økonomiske politik. Hvis det fortsat skal være muligt at styrke valutastillingen, er det nødvendigt, at den økonomiske konsolideringspolitik fastholdes; men samtidig er det ønskeligt, at eksporten stimuleres, og at der gennemføres en politik, som tilvejebringer grundlaget for en øget produktion og beskæftigelse. Medens første fase i den politik, de tre regeringspartier enedes om, gennemførtes i sommer og bidrog til at konsolidere valutastillingen, må opgaven nu være at gå i gang med anden fase, som — samtidig med at konsolideringen fastholdes — sætter ind på også på længere sigt at øge produktion og beskæftigelse. Af nærliggende grunde må interessen her samle sig om mulighederne for særlig at fremme en videre udvikelse af industrien.

Det fremhæves ofte, at når Danmark siden 1950 har haft en mindre fremgang i industriproduktionen end de fleste vesteuropæiske lande og samtidig en arbejdsløshed, der ikke alene er alt for stor, men også større end det europæiske gennemsnit, så skyldes det de dårlige vilkår, der bydes erhvervslivet i Danmark. Man taler om, at beskatningen er for høj, at lønningerne er for store, at afskrivningsreglerne er ugunstige for investeringerne o. s. v. En uvildig betragtning kan imidlertid vanskeligt finde støtte for, at vilkårene i Danmark skulle være så meget ringere for erhvervslivet end i andre lande.

Det er for det første ikke rigtigt, at beskatningen i Danmark er højere end i de andre vesteuropæiske lande. Den er snarere lidt lavere. Undersøgelser, der er foretaget af OEEC, bekræfter, at det offentliges forbrug her i landet udgør en mindre procent af nationalindkomsten end gennemsnittet for medlemslandene. Og skattebyrdens fordeling er — som følge af skattefradragsreglen — mere skånsom over for de højere indtægtsgrupper, der normalt hævdes at være særlig stærkt investerende.

Dernæst anføres det højere lønniveau. Det er rigtigt, at lønniveauet i Danmark ligger over det europæiske gennemsnit. Det er derimod ikke tilstrækkeligt kun at se på lønningernes højde; de må betragtes i forbindelse med produktiviteten. Lønudviklingen viser endvidere, at der ikke er tale om større stigninger i Danmark end i andre lande. En af Den internationale Arbejdsorganisation offentliggjort undersøgelse viser således — med året 1953 som udgangspunkt — at Danmark frem til og med 1956 har haft en lønudvikling nogenlunde af samme højde som gennemsnittet af de europæiske lande. Stigningerne har været større i Finland, Frankrig, Holland, Norge, Sverige og England. Tyskland har haft samme stigning som vi, medens Østrig, Belgien, Irland, Italien og Schweiz har haft en mindre stigning.

Selv om undersøgelser over produktivitetsudviklingen er meget vanskelige at foretage på et rimeligt grundlag, skal jeg nævne, at en sammenligning mellem udviklingen i industriproduktionen og beskæftigelsen her i landet viser, at produktionen fra 1953 til 1956 er vokset med 8 pct., medens beskæf-